

7. Колмогоров А. Н., Фомин С. В. Элементы теории функций и функционального анализа. — М.: Наука, 1981. — 543 с.
8. Дэйвисон М. Многомерное шкалирование: Методы наглядного представления данных / Пер. с англ. В. С. Каменского. — М.: Финансы и статистика, 1988. — 254 с.
9. Мотало А., Мотало В. Методологія оцінювання якості та відповідності продукції з використанням віртуальної міри якості // Вимірювальна техніка та метрологія, 2008. — Вип. 69. — С. 129—137.
10. Гличев А. В., Рабинович Г. О., Примаков М. И. Прикладные вопросы квалиметрии. — М.: Издательство стандартов, 1983. — 136 с.
11. Стадник Б., Мотало В., Мотало А. Система оцінювання відповідності природного газу // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2008. — № 4. — С. 26—31.
12. ГОСТ 5542—87. Газы горючие для промышленного и коммунально-бытового назначения. Технические условия.
13. Стадник Б., Мотало А., Мотало В., Петровська І. Теоретичні та практичні задачі кваліметрії природного газу // Вимірювальна техніка та метрологія. — 2005. — Вип. 65. — С. 81—86.

СВІТОВА ФІНАНСОВА КРИЗА — ЗАГОСТРЕННЯ БОРОТЬБИ ЗА РИНКИ ЗБУТУ

Під час виступу у Верховній Раді України на парламентських слуханнях 11 березня 2009 року Голова Держспоживстандарту Лариса Лосюк заявила, що в умовах світової фінансової кризи від виробників та постачальників продукції слід очікувати загострення боротьби за ринки збуту, в тому числі й шляхом недобросовісної конкуренції. З метою здешевлення продукції українські виробники все частіше звертаються до імпортих, так званих «сучасних» технологій, що передбачають використання генетично модифікованих організмів (ГМО), тварин, вирощених з використанням новітніх гормональних препаратів, великої кількості харчових добавок, нових методів зберігання шляхом опромінення тощо, які застосовуються торговими партнерами України.

З огляду на низьку купівельну спроможність більшості населення підприємці нерідко застосовують такий спосіб опанування ринку, як його насичення низькоякісною дешевою продукцією, що зазвичай пов'язано зі зниженням її безпеки.

Зважаючи на відсутність бюджетних коштів на проведення випробувань продукції, на сьогодні практично відсутній контроль за якістю та безпекою продукції з боку державного нагляду у виробника (постачальника) та управліннь у справах захисту прав споживачів у торговельній мережі.

Довідково. За 2008 рік у торговельних мережах було перевірено понад 6 тис. тонн хлібобулочних, макаронних та кондитерських виробів, цукру, м'ясо-, рибо- та молокотоварів, масложирової та плодоовочевої продукції, чаю та кави, продуктів дитячого харчування. Збраковано та знято з реалізації близько 45 % перевіреної продукції.

Порушення вимог стандартів за результатами державного нагляду було встановлено на 3150 (71 %) з 4438 перевірених підприємств. Застосовано близько 4 млн. грн. штрафів, а на 2168 посадових осіб накладено близько 468 тис. грн. адміністративних стягнень.

За словами Голови Держспоживстандарту, для збереження вітчизняної харчової галузі необхідно:

- забезпечити конкурентоспроможність вітчизняних підприємств шляхом упровадження на них системи контролю ХАССП (система визначення критичних точок під час виробництва продукції та методи її контролю), яка є обов'язковою на всіх іноземних підприємствах харчової промисловості (крім підприємств держав-учасниць СНД);

- забезпечити добросовісну конкуренцію на споживчому ринку України шляхом обмеження надходження на ринок неякісної, небезпечної, фальсифікованої, контрафактної продукції та такої, що містить ГМО, та шляхом сертифікації продукції, яка у 90-ті роки не дозволила вітчизняній промисловості зупинитися та захистила права людини шляхом дієвого контролю з боку держави.

Незважаючи на прийняття ще 2007 року Закону України «Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні та практичному використанні генетично модифікованих організмів», в Україні практично нічого не вдієно для наведення порядку у цьому напрямку. На сьогодні із семи необхідних нормативно-правових актів, які мають бути розроблені та затверджені КМУ, прийнято лише два. Це не дає змоги здійснювати ефективний контроль за обігом в Україні ГМО та продукції, виробленої з їх використанням.

«Сьогодні порушуються конституційні права споживачів щодо отримання інформації про продукт, який вони споживають, — сказала Лариса Лосюк. — Постанова Кабінету Міністрів України, яку підготував Держспоживстандарт стосовно маркування харчових продуктів, що містять ГМО, не ухвалюється вже протягом двох років».

(За матеріалами
Держспоживстандарту України)